

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 13. kwietnia 1897.

Treść: (№ 89—90.) 89. Ustawa o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi. — 90. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia stałej Rady przybocznej do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

89.

Ustawa z dnia 16. stycznia 1896, o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

Za zgodą obu Izł Rady państwa postanawiam
co następuje:

Przedmiot ustawy.

§. 1.

Postanowieniom ustawy niniejszej podlega kupczenie żywnością (pokarmami i posiłkami), pięt-szydłami, zabawkami, obciami, odzieżą, naczyniami do jada lub napoju, jakoteż naczyniami i przyrządami, w których żywność gotuje się lub zachowuje lub których się do żywności używa, tudzież wagami, miarami i innymi przyrządami mającemi służyć do mierzenia żywności, używanie pewnych farb do malowania pokoi, nakoniec kupczenie naftą.

Organa nadzorcze.

§. 2.

Organami nadzorczymi, którym służą prawa w §§. 3 aż do 5 oznaczone, są funkcyonaryusze Władz politycznych (a względnie magistraty miast własny statut posiadających), w szczególności lekarze powiatowi rządowi, tudzież ci funkcyonaryusze korporacyi samorządnych, których ustawodawstwo krajowe do tego przetrzaszczy.

Rząd może do przestrzegania swego ustawowego zakresu działania w sprawach ustawy niniejszej ustanawiać w miarę potrzeby po zasięgnięciu opinii dotyczącego sejnu osobne organa nadzorcze rządowe. Takowe podlegają Władzy politycznej krajowej.

Oznaczanie, które korporacye samorządne ustanawiać mają osobne i przysięgłe organa nadzorcze do sprawowania policyi zdrowia i żywności, zostawia się ustawodawstwu krajowemu.

Do służby przysięgłych organów nadzorczych przyjmować należy tylko takie osoby, które udowodnią dostateczne uzdolnienie zawodowe. W jaki sposób uzdolnienie zawodowe ma być udowodniane, oznaczyć ma Rząd.

Postanowienie niniejsze nie ścieśnia ustawowego zakresu działania tych korporacyi samorządnych, którym zarząd policyi zdrowia i żywności jest poruczony.

Upoważnienia organów nadzorczych.

§. 3.

Celem przestrzegania ustawy niniejszej, organa w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczone, są upoważnione do wykonywania rewizyi w lokalach, w których rodzaje przedmiotów w §. 1 oznaczone są przedawane, lub które służą do zachowywania, uzyskiwania lub wyrobu takich przedmiotów na sprzedaż przeznaczonych, a to w zwykłych godzinach czynności przemysłowych, lub w tych godzinach, w których owe lokale są gwoli handlu otwarte.

Nadto upoważnione są brać do badania, podług własnego wyboru i za potwierdzeniem odbioru, próbki znajdujących się w rzeczonych lokalach przedmiotów tego rodzaju, który w §. 1 jest oznaczony, i znalezionych tamże materiałów przeznaczonych do wyrobu owych przedmiotów, jakoteż próbki owych przedmiotów tego rodzaju, jaki w §. 1 jest oznaczony, które w miejscach publicznych, na targach, placach, ulicach, albo przez obnosicieli są sprzedawane, lub trzymane na sprzedaż.

Wziętą próbkę podzielić należy na dwie połowy i każdą z nich, opatrzoną pieczęcią urzędową, a na żądanie strony także jej pieczęcią, w stosownych naczyniach zachowywać. Na żądanie strony należy zostawić jej część próbki urzędownie opieczętowaną. Jedna połowa służy za materiał do badania technicznego, drugą zachowuje się na ten cel, żeby w takim razie, gdyby przeciw tożsamości zbadanej próbki wyniesiono uzasadniony zarzut, uczynić porównanie, tudzież, żeby w przypadkach §. 27 mogła być użyta za podstawę do ostatecznego zbadania. Tę połowę trzymać należy w urzędowym zachowaniu.

Na żądanie właściciela winien Rząd zapłacić za wziętą próbkę wynagrodzenie, które Władza polityczna oznacza w wysokości zwykłej ceny kupna. Jeżeli na podstawie próbki sąd skazał pewną osobę, albo zawyrokował przypadek odnośnego towaru (§. 20, ustęp 2), nie płaci się wynagrodzenia.

Rewizya przedsiębiorstw.

§. 4.

W przedsiębiorstwach trudniących się uzyskiwaniem, wyrobem lub przetwarzaniem albo sprzedażą żywności, odbywać należy co pewien czas rewizye nawet bez szczególnego powodu.

Przy odbywaniu rewizyi i braniu próbek unikać należy ile możności zakłócania czynności przemysłowych i wywoływania wrażenia.

Postępowanie z wziętymi próbkami i z towarami widocznie zepsutymi.

§. 5.

Wziętą próbkę posłać należy w celu technicznego zbadania zwyczajnie do zakładu badania (§§. 24 i 25) obejmującego swoim okręgiem gminę, z której próbkę wzięto.

Co do pokarmów zdrowiu szkodliwych, jeżeli zwłoka groziła niebezpieczeństwem, albo jeżeli towary podlegają tak szybkiej zmianie, lub we-

wnętrznemu zepsuciu, że w skutek tego wolne od zarzutu osądzenie, jaki był ich stan w chwili oglądania, byłoby rzeczą wątpliwą, w takim razie zaniechać należy brania próbek, lecz w obecności dwóch świadków, po spisaniu protokołu, zarządzić należy zniszczenie towaru. Jeżeli towar może być znowu uczyniony jadalnym, lub jeżeli może być użyty w jakiś inny sposób dla zdrowia stanowczo nie szkodliwy, nie nakazuje się zniszczenia towaru, o ile nie zachodzi obawa nadużycia.

Rząd mocen jest przepisać drogą rozporządzenia sposób postępowania organów nadzorczych w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczonych przy rewizyi i braniu próbek, tudzież jakie badania wykonywać mogą wszystkie organa nadzorcze, w §. 2, ustęp 1 i 2 wzmiankowane, a które tylko przysięgli lub tylko do pewnych kategorii należący, jakoteż przepisać metody, które pod tym względem mają być stosowane.

Rząd może także oznaczyć, co do których pokarmów, pod względem jakości prostymi środkami ocenić się dających i co do których własności takowych wszystkie organa nadzorcze w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczone lub tylko przysięgłe albo tylko do pewnych kategorii należące, mogą na podstawie własnego badania, wydawać stwierdzenia i opinie. Jeżeli w przypadkach ustępu 3 i 4 niniejszego paragrafu organ nadzorczy (§. 2, ustęp 1 i 2) wydaje stwierdzenie i opinię, strona poczytująca się za uciążoną, może żądać technicznego zbadania lub rewizyi opinii przez zakład badawczy i w pierwszym przypadku winna pokryć z góry kosztu technicznego badania, do zwrotu zaś tych kosztów, gdyby miał nastąpić, stosują się postanowienia ustawy o postępowaniu karnem.

Jeżeli w jednym z przypadków, o których jest mowa w ustępach 2, 3 i 4, jeden z organów nadzorczych, w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczonych, zakwestyonował towar, w takim razie uczynić należy doniesienie do prokuratury rządowej z dołączeniem stwierdzenia i opinii (świadczenia) tego organu, który czynność urzędową wykonał.

Do towarów zakwestyonowanych zastosować należy środki w interesie publicznym potrzebne według istniejących przepisów.

Upoważnienie Rządu do wydawania zakazów.

§. 6.

Interesowane Ministerstwa mogą dla ochrony zdrowia wydawać przepisy zabraniające lub ograniczające:

1. co do pewnych metod wyrobu, uzyskiwania, zachowywania i pakowania żywności przeznaczonej na sprzedaż;

2. co do sprzedaży i trzymania na sprzedaż żywności pewnej jakości;

3. co do używania pewnych materiałów i farb do wyrobu, jakoteż co do pewnych własności zabawek, obić, odzieży i kosmetyków, tudzież oznaczonych w §. 1 naczyń i przyrządów do jadła, napoju itp., jakoteż wag, miar i innych narzędzi do mierzenia (§. 1), co do używania pewnych farb w malarstwie pokojowym, tudzież co do przemysłowego trzymania na sprzedaż, sprzedawania i używania towarów, których wyrób lub własności sprzeciwiają się tym przepisom;

4. przemysłowe sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż nafty pewnych oznaczonych własności.

§. 7.

Ministerstwa interesowane mogą zakazać lub ograniczyć przemysłowy wyrób, sprzedaż i trzymanie na sprzedaż przedmiotów, przeznaczonych do podrabiania lub fałszowania żywności, tudzież przemysłowej sprzedaży i trzymania na sprzedaż żywności pod nazwą nie odpowiadającą rzeczywistej jakości.

Używanie materiałów nie używanych dotychczas do wyrobu naczyń.

§. 8.

Materiałów, których dotychczas nie używano do wyrobu naczyń do jadła, napoju, do gotowania, do zachowywania żywności, tudzież przyrządów, talerzy wagowych, miar i innych narzędzi miarowych przeznaczonych do żywności, nie wolno używać do wyrobu tych przedmiotów dopóty, dopóki Ministerstwo nie orzeczy, że na ich używanie pozwala.

Taksa za badanie materiałów w ustępie pierwszym wzmiankowanych, które Ministerstwo spraw wewnętrznych na prośbę stron zbadać nakaze, ustanowiona będzie osobnem rozporządzeniem.

Postanowienia karne.

§. 9.

Kto wbrew przepisom §. 3 wzbrania ustępu do lokali, wzięcia próbki lub wykonania rewizji, jeżeli sposób jego postępowania nie uzasadnia istoty czynu, który ma być karany według ustawy karnej po-

wszechnej, staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego aż do czternastu dni lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 100 zł.

§. 10.

Kto wykracza przeciwko rozporządzeniom na podstawie §§. 6 i 7 wydanym lub przeciwko postanowieniu §. 8, staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł. lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.

Podobnie staje się winnym wykroczenia i ma być karany w myśl ustępu powyższego, kto wykracza przeciw przepisom ustawowym, lub od właściwej najwyższej Władzy politycznej pochodzącym i powszechnie obwieszczonym, któremi zarządzenia lub zakazy w duchu §§. 6 i 7 ustawy niniejszej zostały już wydane zanim ustawa niniejsza stała się obowiązującą.

Jednocześnie z ustawą niniejszą ogłosić ma Rząd przepisy i rozporządzenia w ustępie drugim wzmiankowane, jeszcze nadal obowiązujące mające

§. 11.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego tygodnia aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara aż do 500 zł., lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.

1. Kto celem łudzenia w handlu i obrocie żywność podrabia lub fałszuje.

2. Kto żywność podrobioną, sfałszowaną, zepsutą, niedojrzałą lub pozbawioną pożywnych części, świadomie trzyma na sprzedaż w łudzącej postaci lub pod łudzącem oznaczeniem.

3. Kto w celu łudzenia trzyma na sprzedaż lub sprzedaje żywność pod fałszywym oznaczeniem.

4. Kto świadomie sprzedaje żywność podrobioną, sfałszowaną, zepsutą, niedojrzałą lub części pożywnych pozbawioną, chyba że kupujący znał ten jej stan lub powinien był na oko poznać.

§. 12.

Kto czyny w §. 11, pod l. 2 i 4 oznaczone popełnia przez niedbałość, albo kto przez niedbałość trzyma na sprzedaż lub sprzedaje przedmioty żywności fałszywym oznaczeniem dla uwiedzenia opatrzone, staje się winnym przekroczenia i kara-

nym być ma aresztem od trzech dni aż do czternastu dni, z którym połączona być może także kara pieniężna aż do 100 zł. lub grzywnami od 5 zł. aż do 300 zł.

§. 13.

Za fałszywe oznaczenie przedmiotu żywności, nie należy uważać tego, gdy takowy wprowadzony jest w obrót z oznaczeniem pod względem istoty i gatunku powszechnie używanem a nie nadanem mu w celu uwiedzenia.

Za sfalszowanie przedmiotu żywności nie należy uważać tego, gdy do niego domieszany jest jakiś materiał nie szkodliwy, lub gdy zrobienie mięszaniny ze środkami nieszkodliwymi ma na celu uczynienie przedmiotu żywności trwalszym do dłuższego zachowania lub postłania, albo sposobniejszym do spożycia, a postępowanie to nie powiększa miary lub wagi w celu uwiedzenia, ani też nie ośłania pośredniczego gatunku przedmiotu żywności.

§. 14.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego tygodnia aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna aż do 500 zł. lub grzywnami od 5 zł. aż do 500 zł.:

1. Kto przez niedbałość przedmioty żywności przeznaczone do wprowadzenia w handel i obrót w taki sposób wyrabia lub w taki sposób zachowuje, że spożycie ich może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość trzyma na sprzedaż, sprzedaje lub w ogóle wprowadza w obrót jako żywność takie przedmioty, których spożycie może zaszkodzić zdrowiu ludzkiemu.

§. 15.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł. lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.:

1. Kto przez niedbałość wyrabia lub przyrządza w taki sposób naczynia kuchenne, naczynia do jadła lub napoju albo naczynia i przyrządy, w których się żywność zachowuje lub których się do żywności używa, tudzież wagi i miary przeznaczone do mierzenia żywności, że używanie tych przedmiotów w odpowiednim przeznaczeniu lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość sprzedaje lub trzyma na sprzedaż przedmioty pod liczbą 1 oznaczone,

choćby, gdyby był dokładał należytej uwagi, ich własności zdrowiu szkodliwe mogły mu być znane

3. Kto przedmiotów pod liczbą 1 oznaczonych, lub w ogóle naczyni używa przez niedbałość do przedmiotów żywności, do obrotu przeznaczonych w sposób dla zdrowia szkodliwy, chociaż to mogło mu być wiadome, gdyby był dokładał należyte uwagi.

§. 16.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy z którym także kara pieniężna aż do 500 zł. może być połączona lub grzywnami od 5 zł. aż do 500 zł.

1. Kto przez niedbałość wyrabia lub przyrządza piększydła, zabawki, obicia, odzież, w taki sposób, że używanie tych przedmiotów ich przeznaczeniu odpowiednie lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość przedmioty pod liczbą 1 oznaczone sprzedaje lub trzyma na sprzedaż, chociaż, gdyby był dokładał należytej uwagi, własności takowych zdrowiu szkodliwe mogły mu być znane.

§. 17.

Wykroczenie przeciw zarządzeniu wydanemu w myśl §. 6go lub przeciw postanowieniu §. 8go, jakoteż czyny w §§. 11, 12, 14, 15 i 16 oznaczone uzasadniają przestępstwo, jeżeli w skutek takowych nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka.

Za przestępstwo winny karany być ma, jeżeli nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, aresztem od jednego aż do sześciu miesięcy, z którym też połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł., jeżeli zaś nastąpiła śmierć, aresztem ścisłym aż do jednego roku, z którym także połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 1000 zł.

§. 18.

Staje się winnym przestępstwa i ma być karany aresztem ścisłym od jednego aż do sześciu miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł.:

1. Kto świadomie przedmioty żywności przeznaczone do handlu i obrotu w taki sposób wyrabia lub zachowuje, że spożycie ich może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przedmioty, których spożycie może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić, świadomie jako

przedmioty żywności sprzedaje, trzyma na sprzedaż lub w inny sposób w obrót wprowadza.

3. Kto świadomie naczynia kuchenne, naczynia do jadła, napoju lub inne w §. 1 oznaczone naczynia, przybory, ludzkiej wagi i miary (§. 1), jakoteż piększydła, zabawki, obicia, odzież wyrabia lub przyrządza, w taki sposób, że używanie takowych odpowiednie przeznaczeniu lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

4. Kto świadomie przedmioty tego rodzaju, który pod l. 3 jest oznaczony sprzedaje, trzyma na sprzedaż, lub w inny sposób w obrót wprowadza, albo w sposób zdrowiu szkodliwy na użytek dla innych obraca.

§. 19.

Jeżeli jeden z czynów karygodnych, w §. 18 oznaczonych, spowodził ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka, przestępstwo takie karać należy aresztem ścisłym od sześciu miesięcy aż do jednego roku, z którym także połączona być może kara pieniężna w sumie aż do 1000 zł.

Jeżeli jeden z czynów w §. 18 oznaczonych popełniono wśród takich okoliczności, że z niego może powstać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi w większej rozciągłości, czyn taki ukarać należy jako zbrodnię więzieniem od jednego roku aż do pięciu lat, z którem także może być połączona kara pieniężna w sumie aż do 5000 zł.

Jeżeli jeden z tych czynów (§§. 18 i 19) podlega według ustawy karnej powszechnej surowszej karze, stosuje się karę ustawy karnej powszechnej.

§. 20.

Ze skazaniem z powodu jednego z czynów karygodnych, w ustawie niniejszej oznaczonych, może być wyrzeczony także przypadek towarów i przyborów będących przedmiotem czynu karygodnego bez względu, czy takowe należą czy nie należą do skazanego, a nastąpić ma to zawsze, gdy przedmioty te uznane zostaną za szkodliwe dla zdrowia.

Jeżeli ściganie lub skazanie pewnej osoby jest niewykonalne, może być zawyrokowany sam przypadek. Zażalenie przeciwko uchwale, którą interesowanym należy oznajmić, jest dopuszczalne. W Trybunale pierwszej instancji uchwalenie należy do Izby radnej; do zażalenia stosują się postanowienia §. 114 ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119.

§. 21.

W razie skazania na zasadzie ustawy niniejszej, jeżeli skazano za zbrodnię lub przestępstwo,

Sąd może już przy pierwszym, jeżeli za przekroczenie, już przy drugim skazaniu zawyrokować publicznie ogłoszenie wyroku na koszt winnego.

Nadto gdy chodzi o zbrodnię lub przestępstwo już przy pierwszym skazaniu, gdy zaś chodzi o przekroczenia z §§. 14, 15 i 16, przy drugim skazaniu zawyrokowana ma być może utrata uprawnienia do wykonywania przemysłu, a to na zawsze lub na czas oznaczony.

§ 22.

Postępowanie i wydawanie wyroków co do przekroczeń w ustawie niniejszej przewidzianych należy do Sądu powiatowego.

§. 23.

Gdy jedna z osób w §. 2, ustęp 1 i 2 lub w §. 26, ustęp 2 oznaczonych, wniosie zarzut na zasadzie postanowień ustępów 2, 3 i 4 §. 5, sędzia może co do przekroczeń, jeżeli doniesienie polega na własnym służbowem spostrzeżeniu, lub jeżeli złożono dowód w §. 30 ustawy niniejszej oznaczony, o ile uzna za stosowne zawyrokować areszt najwięcej jednotygodniowy, lub karę pieniężną w kwocie najwięcej 50 zł., naznaczyć zawinioną karę na wniosek urzędnika, któremu czynności prokuratora państwa są poruczone, osądem bez poprzedniego postępowania. Z osądem może być wyrzeczony także przypadek towaru przyaresztowanego.

Do osądu stosują się postanowienia §§. 461 i 462 ustawy o postępowaniu karnem.

Ustanowienie rządowych zakładów badania.

§. 24.

Do technicznego badania żywności i przedmiotów użytku, na które rozciąga się ustawa niniejsza, ustanowić należy w miarę potrzeby rządowe zakłady badania i takowe zaopatrzyć w potrzebne środki pomocnicze.

Rząd mocen jest ze względu na istniejące urzędnicy i na biegłych do rozporządzenia będących, oznaczyć zakres działania rządowych zakładów badania, przepisać metody badań, o ile badania takie wymagają jednolitego postępowania celem osiągnięcia wyników wolnych od zarzutu, wydać potrzebne instrukcje co do sprawowania czynności i wewnętrznego zarządu tych zakładów, ustanowić taryfę opłat za badania i wydać wszelkie inne potrzebne zarządzenia.

Dla zapewnienia sobie niezbędnych w tym względzie informacji zawodowych, używać ma Rząd Rady przybocznej stałej, złożonej z reprezentantów odnośnych umiejętności. Obowiązkiem tej Rady przybocznej jest także oznaczenie, czego wymagać należy pod względem naukowego i praktycznego uzdolnienia od biegłych, ustanowić się mających w tych zakładach badania i poczynienie wniosków w jaki sposób udowodniać mają swoje uzdolnienie.

Celem kształcenia osób uzdolnionych do służby przy policji zdrowia zaprowadzić należy kursa naukowe.

Zakłady badania zaprowadzone przez gminy, powiaty lub kraje.

§. 25.

Zakłady do technicznego badania żywności i przedmiotów powszechnie używanych, zaprowadzone przez korporacje samorządne, uważać należy pod względem zakresu działania za równe rządowym i mianowicie do stwierdzeń i opinii przez takie zakłady wydanych, stosują się postanowienia §. 30, jeżeli statut dotyczący się ich założenia i kierownictwa odpowiada prawidłom ustanowionym dla zakładów rządowych i jeżeli Rząd zatwierdził go z wyraźnem uznaniem tego postanowienia. Gdyby co do poszczególnych zakładów okazało się, że nie odpowiadają swemu celowi, może Rząd cofnąć to uznanie.

Od biegłych, którym poruczono wydawanie opinii, ma Rząd odebrać przysięgę. Przy wykonywaniu badań trzymać się oni mają tych metod, które Rząd przepisywać będzie.

Obowiązki i prawa zakładów badania.

§. 26.

Rządowe zakłady badania obowiązane są tak na żądanie Władz i organów (§. 2, ustęp 1 i 2), którym nadzór nad wykonywaniem ustawy niniejszej jest poruczony, jak i sądów, i na prośbę osób prywatnych poddawać badaniu technicznemu, w granicach zakresu działania, zakładowi badania wyznaczonych, żywność i przedmioty powszechnego użytku, na które się ustawa niniejsza rozciąga, do zakładu badania w tymże celu przyniesione i wydawać w tym względzie stwierdzenie i opinię.

Rządowe zakłady badania, tudzież te, które w myśl §. 25 zostały zatwierdzone, mają prawo

wykonywać przez swoje własne organa prawa, służące według §. 3 organom nadzorczyń, z przybraniem tychże organów, gdyby zakład badania w ciągu odbywającego się badania technicznego uznał to za potrzebne, albo gdyby Władza polityczna lub gmina prosiła go o wzięcie próbek w okręgu Władzy politycznej, a względnie w obszarze gminy.

Sprawdzanie stwierdzenia zakładu badania.

§. 27.

Jeżeli Władza polityczna, z której okręgu wzięta była próbka badaniu technicznemu poddana, lub Sąd ma uzasadnione wątpliwości pod względem stwierdzenia, o ile takowem orzeczone zostało, że badanie towaru nie dało powodu do żadnego zarzutu, w takim razie Władza polityczna a względnie Sąd zarządzić ma sprawdzenie stwierdzenia przez inny, a to rządowy zakład badania.

Zakład badania jest obowiązany czynić doniesienia.

§. 28.

We wszystkich takich przypadkach, w których zakład badania, wykonywując badanie techniczne jakiejś żywności lub jakiegoś przedmiotu powszechnego użytku, objętego zakresem ustawy niniejszej, poweźmie podejrzenie, że zachodzi istota czynu karygodnego, zakład badania winien uczynić doniesienie do prokuratora państwa przy właściwym sądzie, gdyby zaś nie wiedział, który sąd jest właściwy, do prokuratora państwa przy tym sądzie, w którego okręgu znajduje się zakład badania.

Koszta technicznego badania.

§. 29.

Gdy osoba prywatna prosi rządowy zakład badania o zbadanie techniczne jakiejś żywności lub przedmiotu użytkowego objętego zakresem ustawy niniejszej, winna złożyć sumę kosztów technicznego badania i zwrotu tejże może żądać tylko w takim razie, jeżeli wykonane badanie techniczne da powód do prawomocnego skazania lub zawyrokowania przypadku (§. 20, ustęp 2).

Zresztą pod względem kosztów badania technicznego stosują się postanowienia ustawy o postępowaniu karnem, dotyczące się kosztów postępowania karnego.

Koszta technicznego badania obliczać należy według przepisanej taryfy opłat.

Koszta technicznego badania, które strona ma zwrócić zakładowi badania, mogą być ściągane drogą egzekucyi politycznej.

Dopuszczalność przeprowadzania dowodu z biegłych poświadczeniami organów nadzorczych i zakładów badania.

§. 30.

Zakłady badania (§§. 24 i 25), tudzież, gdy chodzi o przypadki §. 5, ustęp 2, 3 i 4, organa w §. 2, ustęp 1 i 2 i w §. 26, ustęp 2 oznaczone, uważane być mają co do swoich poświadczeń, stwierżeń i opinii, jakie w postępowaniu karnem w myśl ustawy niniejszej, wydawać mają, za równe biegłym w myśl §. 119 ustawy o postępowaniu karnem przy sądzie ustanowionym.

Przemysłowe trudnienie się przez osoby prywatne badaniem żywności i przedmiotów użytkowych.

§. 31.

Osoby prywatne zamierzające trudnić się za zapłatą badaniem technicznym żywności i przedmiotów użytkowych w §. 1 wzmiankowanych, potrzebują do tego osobnego pozwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Ministerstwu temu zastrzega się decydowanie w każdym z osobna przypadku co do dopuszczenia kandydatów do wykonywania zamierzonego przemysłu i jego rozciągłości, tudzież przepisywania warunków wykonywania onegoż.

Postanowienia wykonawcze.

§. 32.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej w sześć miesięcy po ogłoszeniu.

Od chwili wejścia ustawy w wykonanie tracą moc swoją postanowienia §§. 403 aż do 408 ustawy karnej powszechnej z dnia 27. maja 1852, Dz. u. p. Nr. 117.

Zatrzymują nadal moc swoją postanowienia ustaw z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35 o zapobieganiu chorobom zwierzęcym zaraźliwym i tępieniu tychże, tudzież ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 37 o środkach zapobiegających księgospuszczi i tępiących tę chorobę, ustawy z dnia

24. maja 1882, Dz. u. p. Nr. 51, którą zmienione zostały przepisy karne ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35 i ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 37, także rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 10. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 54 o zapobieganiu wąglikowi alpejskiemu rogacizny i róży wąglikowej świń, jakoteż tępienia tych chorób, ustawy z dnia 14. sierpnia 1886, Dz. u. p. Nr. 171 zmieniającej §. 28 ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35, nakoniec ustawy z dnia 17. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 142 o zapobieganiu zarazie płucnej rogacizny i tępieniu tej choroby. Lecz o ile pewne czyny lub zaniechania tak według przepisów tutaj wymienionych jak i według ustawy niniejszej podpadają karze a ustawa niniejsza zawiera surowsze postanowienia karne, stosowane być mają postanowienia ustawy niniejszej.

§. 33.

Uchyła się §. 5 ustawy z dnia 21. lipca 1880, Dz. u. p. Nr. 120 o wyrobie i sprzedaży napojów do wina podobnych.

Do czynów karygodnych oznaczonych w §§. 3 i 4 wzmiankowanej ustawy stosować należy ustawę niniejszą.

§. 34.

Ustawę niniejszą wykonać mają Moi Ministerowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami.

Wiedeń, dnia 16. stycznia 1896.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

90.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3. kwietnia 1897,

tyczące się ustanowienia stałej Rady przybocznej do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

Na zasadzie §. 17, ustęp 4 ustawy z dnia 30. kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 68) i w wykonaniu §. 24, ustęp 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897), ustanawia się w Ministerstwie spraw wewnętrznych celem zapewnienia onemuż informacji zawodowo-naukowych w sprawach kupczenia żywnością i niektórymi przedmio-

tani użytkowymi, stałą Radę przyboczną, której zakres działania i skład urządzony zostaje postanowieniami poniżej zamieszczonemi.

§. 1.

Stała Rada przyboczna jest organem udzielającym porady i opinii, celem wspierania Ministra spraw wewnętrznych w sprawach dotyczących się kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi a urządzonych ustawą z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897).

Jest ona w ogólności powołana i obowiązana wydawać opinie zawodowo-techniczne we wszystkich ważnych kwestjach, dotyczących się urzędzenia i nadzorowania kupczenia żywnością i przedmiotami użytkowymi tego rodzaju, który oznaczony jest w rzeczoney ustawie.

Do wydania opinii będą jej oddawane w szczególności następujące sprawy:

Zasady ustanowienia i wyposażenia rządowych zakładów badania;

oznaczenie zakresu działania rządowych zakładów badania i wszelkich innych z nimi na równi będących;

przepisanie metod badania, które dla osiągnięcia wolnych od zarzutu wyników wymaga jednostajnego postępowania;

wydanie instrukcyi co do wykonywania czynności i wewnętrznej zawodowej administracyi rzeczonych zakładów;

ustanowienie taryfy opłat za badania;

dopuszczanie osób prywatnych do przemysłowego trudnienia się badaniem technicznym żywności i przedmiotów użytkowych rzeczoney rodzaju.

§. 2.

Stała Rada przyboczna obowiązana jest także czynić wnioski co do zawodowego uzdolnienia organów przysięgłych do służby nadzorczej, tudzież co do wymagań pod względem naukowego i praktycznego uzdolnienia biegłych, mających otrzymać posady w zakładach badania, jakoteż co do sposobu składania dowodu uzdolnienia, tudzież wydawać opinię przy mianowaniu osobnych rządowych organów nadzorczych i biegłych dla rządowych zakładów badania.

§. 3.

Stała Rada przyboczna składa się z przewodniczącego i najmniej z dziesięciu członków; referent do spraw zdrowia i referent administracyjny

Ministerstwa spraw wewnętrznych do spraw w §§. 1 i 2 oznaczonych mają na mocy swego urzędu należeć do Rady przybocznej jako członkowie zwyczajni.

Innych członków mianuje Minister spraw wewnętrznych w ten sposób, że najmniej trzech powołuje z grona członków zwyczajnych najwyższej Rady zdrowia.

Okres funkcyi członków zwyczajnych trwa trzy lata. Jeżeli członek wystąpi przed upływem trzechlecia, mianować należy na jego miejsce innego na pozostałą część tego okresu.

Występujący po upływie okresu funkcyjnego mogą być mianowani ponownie.

§. 4.

Na zarządzenie Ministra spraw wewnętrznych można w poszczególnych przypadkach wzywać na obrady także członków nadzwyczajnych.

§. 5.

Rada przyboczna stała zbiera się na zaproszenie przewodniczącego, ile razy wymagają tego sprawy do jej zakresu działania należące.

Gdyby przewodniczącego zaszła przeszkoda, funkcyę jego obejmuje zastępca, którego Minister spraw wewnętrznych wyznacza w każdym z osobna przypadku.

Rozprawy Rady przybocznej toczą się na posiedzeniach nie jawnych. Pisarza przydaje jej Ministerstwo spraw wewnętrznych, które dostarcza także materyałów biurowych.

§. 6.

Funkcyę członków stałej Rady przybocznej jest urzędem honorowym, do którego nie jest przywiązane żadne wynagrodzenie.

Co do podróży jakie członkowie odbywają w wykonywaniu swojej funkcyi mają prawo do dziennego po dziesięć złotych dziennie i do zwrotu rzeczywistych wydatków podróży.

Wydatki w gotówce połączone z załatwieniem szczególnych prac będą członkom Rady przybocznej zwracane. Za większe prace zawodowe mogą być także wyznaczane remuneracye w poszczególnych przypadkach.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.